

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. - ZAŁOŻONY W 1920 ROKU "LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LAT. - FUNDADO EM 1920

ROK 37 | Curitiba - 12 WRZESNIA - (Setembro) - | N.º 37 | 1962

SPRAWA PLEBISCYTU

decydującym momentem w polityce wewnętrznej

CZY DOJDZIE DO KOMPROMISU MIĘDZY RZĄDEM A PARLAMENTEM? NA CZYM BĘDZIE POLEGAŁ TEN KOMPROMIS?

Jak już pisaliśmy, od kilku miesięcy trwa zacietą i nieustępliwa walka między Prezydentem państwa a Federalną Izłą Ustawodawczą, której przedmiotem jest przywrócenie dawnego systemu prezydenckiego w państwie na miejsce parlamentaryzmu i z tym wprowadzonego przez nowego Konstytucyjnego (Ato Adicional), bezpośrednio przed objęciem władzy przez prezydenta Goularta.

Ten nacisk na parlament, by zmusił go do ustępstwa na rzecz prezydenckiego, nie odniósł pożądanego skutku. Ogromna większość parlamentarzystów stała twarde przy swoim zdaniu, twierdząc, że "Ato Adicional" był pracą wspaniałą, t. j. przez większość parlamentu i dlatego nie można go za żadną cenę usunąć.

Rząd obecny z prezydentem Goulartem domagają się jednak, by ten plebiscyt zrealizować jak najszybciej, choćby w kwietniu roku przyszłego.

Echo tej walki odbiło się w strajkach robotników, strajkach studentów uniwersyteckich, w kampanii propagandowej przez syndykaty robotnicze, w długotrwałym wyborze gabinetu po dymisji premiera Tanerda Neves, w zmianie na stanowisku dowódców kilku Okręgów Wojskowych itp.

Zjawiała się więc idea przeprowadzenia plebiscytu: Narod cały ma objąć swą wolę: czy pozostać przy parlamentarystyce, czy przywrócić prezydenccyzm. Plebiscyt i tym jednak stosownie do punktu Konstytucyjnego można przeprowadzić 9 miesięcy przed wygaśnięciem mandatu obecnego prezydenta państwa.

By wreszcie wyjść z tej trudnej sytuacji, liderzy partii opozycyjnych PSD, UDN i PL zgodzili się na kompromis: na przeprowadzenie plebiscytu odnośnie do nowej poprawki w "Ato Adicional", która przewiduje zwiększenie władzy prezydenta państwa a jednocześnie uniemożliwia przywrócenie głowie państwa władzy prawie absolutnej według Konstytucji z 1946 r.

UBIEGŁY TYDZIEŃ W POLITYCE ŚWIATOWEJ

Najważniejszym wydarzeniem: wstąpienie de Gaulle w Niemczech Federalnych

Z wielkimi honorami przywołano generała de Gaulle'a w Niemczech Zachodnich z okazji jego oficjalnej wizyty. Ulice stolicy Bonn zawiszone były flagami obu państw, przez ambasady sowieckiej, na której gmachu nie wdziało się żadnego sztandaru 200-tysięczne tłumy Niemców witają głowę Francji, a 20 tysięcy policjantów czuwało nad bezpieczeństwem szefa rządu francuskiego. W swej przemowie, generał de Gaulle zaznaczył, że trwała przyjaźń obu narodów jest fortypcją i punktem dla wolnego świata, dla pokoju i cywilizacji zachodniej. Według zdania opinii krajów granicznych, głównym przedmiotem rozmów między Niemcami a Niemcami było nawiązanie ścisłej współpracy wojskowej między obu narodami, poza ramami Paktu Atlantyckiego, do którego de Gaulle nie ma większego przekonania.

Ben Bella stał się faktycznie panem sytuacji w Algierze. Marsz jego oddziałów na stolice kraju odbył się bez trudu, ponieważ garnizon III Armii w Algierze nie chciał walczyć z Ben Bella. Kłopoty polityczne bez odwołania sprasły się bezowocnie, że garnizon ten stracił swoje znaczenie w kraju. Z pewnością będą się negocjowały z Ben Bella o korzystniejsze warunki polityczne. W interwencji natomiast Algieru odbywała się starcia między dwoma przeciwnymi ugrupowaniami, w których do akcji wzięli wojskownicy i kaminiarze, bezwzględnie zastępcą Ben Belli, Mohammed Kidder zapewnił domowi korespondentów zagranicznych, że Ben Bella odwołanie w ręce przywrócenia Narodowego, gdy ci ci w Algierze i że najbliższe wybory odbędą się do bieżącego miesiąca.

Potrójnym zamachu dokonali terrorysty francuscy na prezydenta de Gaulle. Z uszkodzonych tych zamachów, prezydent Francji w cudowny sposób uciekł z życiem.

Wielkie sukcesy o siewskich próbach dotarcia do planet Wenus i Marsa podaje naczelny kierownik amerykańskich badań kosmicznych, James Webb. Od lutego roku ubiegłego do obecnej daty, Rosja próbowała wysłać dwie rakiety na Wenus. Wszystkie te usiłowania speliły na niczym, prócz jednego, które jednak nie spełniło swego celu. Z powyższego sprawozdania Jamesa Webba, że Moskwa starała się ukryć przed całym światem sukces niepowodzenia, nie udało jej się. Nie udało jej się także, wobec najnowszych urządzeń amerykańskich sieci elektronowych, rozciągniętych od Atlantyku do Pacyfiku, wzmocnionych ponadto 3-ma stacjami transmisyjnymi, które radowa w atmosferze, o który muszą postać luku, wszelkie rakiety się "odbić", wszelkie rakietowe pociski rakietowe podczas wznoszenia się w atmosferę. Jak dotąd - amerykańskie urządzenia "podsluchawcze" nie zawiodły ani razu.

Amerykański satelita "Mariner II" kontynuuje swą podróż do planety "Wenus". W ostatnich dniach technicy amerykańscy zdali poprawki w kierunku zmiany od linii kierunku do planety "Wenus, dzięki czemu "Mariner II" przejdzie nad powierzchnię planety o 14 tys. km, obok tej planety o 400 tys. km, co nieuchybnie by się stało, gdyby technikom nie było się udało skorygować owo odchylenie satelity. "Interwencja" tej dokonano w chwili, gdy satelita znajdował się od ziemi w odległości 2 400 000 km, lecąc z prędkością 11 tys. km na godzinę. Użyto do tego sygnału

Rosja Sowiecka wysłała do Stanów Zjednoczonych prośbę o pozwolenie na przelaz nad wyładowiskami samolotów USA "U-2". Stało się to nad oceanem południowym o 75 km od wyspy Zachalin. Protest amerykański przypomina, że Kennedy zapewnił uroczystie w

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

Gabinet premiera Brochada do Narodu wydał manifest do Narodu, oskarżając gubernatora Guanabary, Carlosa Lacerda, o sianie zamieszania w kraju i podkopywanie zaufania narodu do obecnego rządu. W odpowiedzi na ten manifest, Carlos Lacerda, na łamach prasy zbil wszystkie zarzuty przeciw niemu skierowane.

Grupa studentów państwowego Fakultetu Prawnego ogłosiła deklarację do wszystkich swych kolegow, w której potępia międzynarodowy komunizm i opowiada się za chrześcijańską demokracją.

Między 10 a 15 b. m. zbierze się cały parlament federalny, celem rozpatrzenia kilku ważnych spraw, m. in. udzielenia pełnomocnictwa gabinetowi i rozstrzygnięcia kwestii plebiscytu.

W deflacji wojskowej, która odbyła się w Rio de Janeiro z okazji święta Niepodległości, wziął udział gen. Mark Clark, były dowódca oddziałów amerykańskich na froncie włoskim w II wojnie światowej. Defilowało 30 tys. żołnierzy wszystkich broni.

Juscelino Kubitschek ma zostać naczelnym dyrektorem "Przemierni dla Postępu" w całej Ameryce Łacińskiej, według wiadomości pochodzących ze źródeł amerykańskich, które widzą w nim człowieka pełnego dynamizmu, inicjatywy i prestiżu.

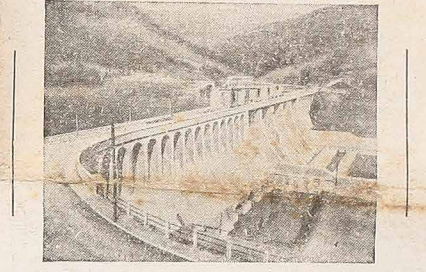
Kardynał rioski, D. Jaime de Barros Câmara, podczas swego tygodniowego programu radiowego, wyjaśnił, że "Allans wyborczy w obronie Rodziny" ma na celu zwalczanie dyktatury prawicy czy lewicy, utrzymanie wolności nauce, nierozważalności małżeństwa i rozwiązanie kwestii społecznej w duchu chrześcijańskim.

Minister Pracy, Helio de Almeida, inspekcjonuje obecnie szosę asfaltową Kurytyba - São Paulo, (BR-2), by przyspieszyć jej wykonanie i przystosować ją do ruchu 3.500 wahałków dziennie.

Koncowe prace przeprowadza się obecnie na trasie kolejowej Rio - Brasilia umożliwiając wkrótce normalny ruch pociągów na tym ważnym odcinku.

Trzech gubernatorów bezdzielnie kandydują na ten urząd innych stanów. Tak wybrał na spikera murzyna, celem zwalczania segregacji rasowej w USA.

Prezydent Goulart, przemawiając w dniu 7 września do narodu, nakreślił szkielet historycznego ogłoszenia niepodległości Brazylii, powstrzymując się od wszelkich aluzji na temat obecnej sytuacji w kraju.

Paulistański rząd stanowiący pod kierownictwem dostojnego administratora, gubernatora Carvalho Pinto, buduje kilka nowych elektrowni dla zwiększenia energii elektrycznej w stanie. Nowe zapory wodne powstają na rzecze Tieté, Parapanapema i Paraíba. Zdjęcie przedstawia fragment zapory na rzecze Parapanapema.

Brazylijski ambasador w Waszyngtonie, Robert Campos, poda się do dymisji, jeśli parlament uchwali prawo ograniczające wysyłkę kapitałów pochodzących z kapitałów zagranicznych inwestowanych w Brazylii.

Nowe gniazda niebezpiecznych pykają "Vyvas negras" wykroł w zatracie Guazubury, skład dostawy do Rio de Janeiro na brazylijskich tankowcach.

Dwa miliony worków ryżu gauszkiego ukłuje się na rynkach São Paulo i Rio de Janeiro według planu opracowanego przez Federalną Komisję Cen (COFAP).

Miasto dla Dzieci zamierza wybudować w Natal tamtejszy gubernator, Aluisio Alves, dając pomieszczenie i opiekę dla 5 tysięcy dzieci.

Trzydziestu siedmiu młodziów francuskich odwiedziło najbliżej miasta Brazylii w swej podróży turystycznej po Ameryce Południowej.

Ostatnie ataki Brizoli na ląd radiowych, skierowane przeciw Kongresowi, mają na celu uniemożliwienie wszelkiej porażki i mianowicie gabinetowi a Izba Deputatów utworzenie rządu prowizorycznego, z zawieszeniem parlamentu.

12 miliardów kruczej pożyczki uzyskała Brazylia od Stanów Zjednoczonych na zakupienie pszenicy amerykańskiej. Pożyczkę tę Brazylia wypłaci w kruczej w terminie najbliższych 40 lat.

Obecny numer "LUDU" wyszł w ósmiu stronach, ponieważ pracownicy Redakcji mieli dwa dni wolnych: "feriado nacional" i "feriado municipal", czyli - Święto Niepodległości i Święto Patronki Kurytyby.

Carvalho Pinto, gubernator paulistański, wybudował w tym stanie 6 672 ogrody podstawowych, a do stycznia 1963 r. wystawi dalsze 7.142 budynków szkolnych.

Deputowani z partii PDC: Franco Montoro i Paulo de Tarso pragną, by ich partia wzięła zwrot ku lewicy, nasładować przykład włoskiej partii Chrześcijańsko-Demokratycznej.

Prezydent Goulart nie sankcjonował jeszcze prawa limitacji zysków kapitałów zagranicznych, bojąc się, że ogłoszenie tego prawa zamknie dostęp inwestycji zagranicznej do Brazylii. Tym samym projekt prawa ulegnie modyfikacji.

Janio Quadros i jego wpływowi zwolennicy, Emilio Carlos, poróżnili się, ponieważ kampania wyborcza Quadrosa w interwencji São Paulo idzie dość opornie.

Straz pożarna nacięła posterki w Tow. Uniao Juventus, który strawił jedną z sal na pierwszym piętrze, gdzie znajdowały się portrety zasłużonych działaczy Towarzystwa. Przyznała pożaru - krótkie spiciele.

Migawki ze Świata

Charles Lindbergh, słynny lotnik, który pierwszy przeleciał samolotem nad Atlantykem, przeniósł swą rezydencję do Genewy, by uniknąć wysokich podatków w USA.

Wszystkie podatki w USA będą niższe na przyszły rok, według oficjalnej obietnicy prezydenta Kennedy'ego.

Nowym rektorem angielskiego uniwersytetu w Glasgow ma być obrany przez studentów Albertus Luthuli, przywódca Zulusów szczeru w Unii Północnej Afrykańskiej.

Astronauta sowiecki, Nikołaj, musi opuścić swą narzeczoną, by poddać się długotrwałemu treningowi przed lotem do atmosfery. Jego narzeczoną wysłał w tym czasie zamaż za innego.

Amerykańskiego samolotu wylądował z g. o. Francis Gary Powers, wkrótce próbie o rozwód ze swą żoną Barbara.

Sześć wielkiej amerykańskiej sieci telewizyjnej "A B C" - Jim Hagerly - wybrał na spikera murzyna, celem zwalczania segregacji rasowej w USA.

Rudolf Hess, były pierwszy zastępca Hitlera, obecny więzien w Spandau, twierdzi, że on jest autorem książki "Mein Kampf".

Konkurs jednego z dzienników angielskich na temat sensacyjnej i najbardziej nieprawdopodobnej wiadomości, wygrał jeden Anglik, który podał taką wiadomość: Adenauer zrezygnował z urzędu kanclerza.

Powieść francuski i jego autor, Jean Paul Sartre, "Byliśmy naszymi braćmi", osiągnęła niecodzienny rekord w sprzedaży: 25 tys. egzemplarzy tygodniowo.

Król szwedzki, Gustaw Adolf, weźmie udział w nakręcaniu filmu "Nils Holgersson", wypowiedział tylko jedno zdanie w języku szwedzkim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Prezydent Kennedy zainteresował się osobiste sprawą szpiega Roberta Soblen, domagając się, by Anglia wydała go Stanom Zjednoczonym.

Były dyktator Nikołaj Karagay Anastacio "Tachito" Somoza, ma być kandydatem na prezydenta tego państwa w wyborach wyznaczonych w lutym przyszłego roku.

Nowym przywódcą światowego związku amerykańskiej obrony został Anglik, Colin Jordan, podczas zjazdu, w którym uczestniczyło 40 delegatów z 7 krajów.

Partia republikancka w USA przygotowała ostrą kampanię przeciw Kennedy'emu, z powodu wielkiej wycieczki związanych z lotami w atmosferze.

Pociski rakietowe typu "Nike - Ajax" dostarczyły Stany Zjednoczone armii japońskiej. Rampy do ich wysterezenia mają się znajdować w okolicach Jokohamy.

Kuba nie przyjęła do organizacji "Wolnego Rynku" Ameryki Łacińskiej. Siedem państw z ogólnej liczby 9 członków wyraziło swe veto.

Siedemset milionów litrow niwa wypito w Polsce w ubiegłym roku, według wiadomości dziennika polskiego, "Słowo Powszechne".

Jedno kilo masła kosztuje w Rosji Sowieckiej 1.400 kruczej, biorąc pod uwagę obecny kurs monety brazylijskiej.

Polonia amerykańska twierdzi, że zaproponowała rządowi Polski budowę stacji kosmicznych z okazji 1000-lecia Polski chrześcijańskiej. Oferty tej jednak nie przyjęto.

Sesje nadzwyczajna Rady Bezpieczeństwa w Narodowym Związku Amerykańskim, wywołana przybyciem żołnierzy i materiału wojennego z Rosji do Kuby.

Rząd Argentyny rozwiązał parlament, wyznaczając na październik 1963 r. wybory w nowej sytuacji rodowej wywołanej sowiecką interwencją wojskową w Kuby.

KĄCIK RODZINNY :

Osądź sama, czy zasługujesz na "ORDER DOBREJ GOSPODYNII"

Odpowiedzieć obiektywnie na to pytanie, "tak" lub "nie", jest dość trudno. Zapytaj męża - nie warto, rzadko wyraża swe zaopiniowanie z umiłowaniem gospodarstwa domowego. Przyjaciółki pokochanych żon. Przyjaciółki pokochanych żon. Przyjaciółki pokochanych żon.

- 1 - Nigdy nie zbieram bieleziny do prania przez dłuższy okres i przeznaczam na ten cel jeden dzień w tygodniu...
2 - Piórę "na bieząco", jak tylko się coś zbrudzi...
3 - Wszystko odkładam do "długiego piania"...

Po gościach zrywam naczyńia natychmiast, oczyszczając przedtem talerze z tłustych resztek miękkim papierem i zapraszając gości do pomocy...
Zmynam tylko szkło, talerze oczyszczam z resztek i zostawiam do następnego dnia...
Zostawiam cały bałagan "do jutra"...

Ceratkę na kuchennym stole zrywam codziennie namydłą gąbką i spłukuję czystą wodą...
Szoruję szczoteczką maczaną w wodzie z bieli-diem...
Przecieram ją ściereką zwilżoną utlenioną wodą...

Ponczochy stylonowe codziennie piórę w letniej wodzie z mydłem...
Piórę je dwa razy w tygodniu w wodzie z mydłem...
Raz w tygodniu piórę je w wodzie z mydłanym proszkiem...
Wietrzę mieszkanie trzy razy dziennie po 15 minut, otwierając szeroko okna...
Rano otwieram okno na 20 minut...
Wietrzę przez drzwi otwarte na korytarz...

Temat wiecznie aktualny

Arabskie przysłowie mówi, że "śmierć wchodzi przez usta". Jakkolwiek z przyszłoroczną, ową mądrością narodów, różnie bywa - właśnie to wy-daje się bardzo trafne.

Większość ludzi nie docenia wartości posiadania zdrowych zębów i dopóki nie ma z nimi kłopotów, zupełnie o nie nie dba. A do dentysty zgłasza się tylko wtedy, gdy zmusza do tego nieznośny ból. Zresztą i wówczas szuka się różne proszki, aby usmierzyc ból i odsunąć jak najdalej wizytę u stomaloga.

Dlaczego wizyta u dentysty budzi taką obawę i stale jest odkładana na później? Otóż - hotel dentystyczny kojarzy się natychmiast z bólem, który trzeba znosić przy zabiegach dentystycznych. A trudno się zdecydować na dobrowolne odnawianie bólu. Stąd ta kłopotliwa polityka.

Trzeba więc uświadomić sobie, że można leczyć zęby bez bólu lub prawie bez bólu, jeśli tylko zacznie się to leczenie w porę, gdy choro-ba jeszcze nie pocięła postępu.

Rady dla Gospodyń

KONSERWOWANIE JARZYN
Groszek zielony
Snięto czerwony, wyluskany groszek należy umyć, wysuszyć na sicie i zalać go przegotowaną zimną wodą, osoloną (na 1 litr wody bierzemy łyżeczkę od herbaty soli). Można też odgotować w solonej wodzie, splukać zimną i dopiero woczować wodą do szkieł i zalać przegotowaną zimną wodą. Sterylizować trzeba przez 70 minut przy 90 stopni C i po dwóch dniach ponownie gotować przez 15 minut.

Jarzyń mieszane
Do różnego rodzaju satalek bierzemy zimą bardzo cennie mieszankę jarzyny, a więc marchewki, groszek i kalafior. Do zakonserwowania gotujemy każdy gatunek jarzyny oddzielnie i mieszamy dopiero wkładając do słoju. Zalecamy ostudzoną wodę soloną i sterylizujemy przez 90 stopni C przez 15 minut.

ANTONI CHOŁONIEWSKI

DUCH DZIEJÓW POLSKI

Wobec Reformacji władze polskie zajęły odrazu stanowisko pełnej tolerancji. Od początków tego ruchu panowała w Polsce jaktyczna, choć nie potwierdzana jeszcze żadną ustawą swoboda wyznaniowa. Przez cały wiek XV i XVI, chociaż katolicy królowie polscy ostro potępiali w specjalnych rozporządzeniach "nowinki religijne", tj. nauki reformatorów, nowowiercy cieszyli się w praktyce zupełną swobodą. Wśród najpierwszych dignitarzy państwa, otaczających tron królewski spotykamy protestantów. Protestanci przewodzą na sejmach Rzeczypospolitej. Innowierstwo nie zagraża nikomu drogi do służby publicznej. Już dawniej zresztą widzimy wiele mówiący fakt, iż żona Aleksandra Jagiellończyka, królowa Helena, wyznaje grecką wiarę i posiada na zamku wileńskim swą osobną kaplicę. W czasie, gdy różni księża Europy plawią we krwi swych poddanych wierzących inaczej, niż król, gdy tam na długi utrwała się samodzierżawa i gwałcielska zasada "eius religio - eius religio", wielki twórca Unii lubelskiej, ostatni z Jagiellonów Zygmunt August wypowiada do swego narodu wiekopomne słowa: "Nie jestem królem waszych sumień". Stefan Batory oświadczył: "Mniemam, że wiary nie wolno nigdy rozszerzać przesilowaniem i krwią, ani sumień ludzkich zniewałć gwałtem". Nawet Jezuita polski, Skarga, po którym najmniej możnaby oczekiwać jakichkolwiek względów dla innowierców, ogarnięty nastrojem poussezheimy, mówi: "Zle odszczepiństwo, ale krew miła". Kanceler koronny Jan Zamojski wyrzekł typowo charakterystyczne dla ducha polskiego słowa: "Kiedyby to mogło być, abyście uszczępli papieżnikami, daliśmy za to połowę zdrowia mojego, zebym drugą połowę zając, cieszył się z tej świętej jedności. Ale jeśli kto będzie wam gwałt czynił, dam wszystko swe zdrowie przy was, a bym na tę niewolę nie patrzył".

Prawo i życie

Przez całą polityczną twórczość narodu polskiego przewija się charakterystyczna cecha natury polskiej: wstręt do przymusu. Autor "Sejmu czteroletniego" Kalinka kreśli w następującej formie sposób typ szlachcia polskiego na tie środowiska: "Służbę lub urząd pełnię, nie czuję się poddałym, tylko dobrowolnym pracującym. W życiu prywatnym, tak dobrze jak publicznym, uwielbiam wolność. W życiu prywatnym, tak dobrze jak publicznym, uwielbiam wolność. W życiu prywatnym, tak dobrze jak publicznym, uwielbiam wolność."

Wbrew utartym poglądom na państwo jako na organizację, Polska istniała z tymi pojęciami przez setki lat. W XVI i XVII w. była potężną i umiała być groźną: stanęła zwycięską stopą w Moskwie na dźwięk lat przed Napoleoneem, obromiła chrześcijaństwo kłute na dźwięk lat przed Turcją. A jednak "cały ustroj Rzeczypospolitej" - mówi Kalinka - opierał się na dobrej woli obywatela.

Szczególnie mocno ugruntowane było nie tylko w umysłach o-gólu szlacheckiego, ale w instynkcie całego narodu pojęcie włas-

Od stycznia 1962 r. "Przegląd Polski" wydajemy co miesiąc

Dwanaście numerów, bogato ilustrowanego pisma, zawierającego ciekawe opowiadania, szkice historyczne, artykuły popularno-naukowe i podręczne, wiadomości z Kraju i z życia Polonii brazylijskiej, kosztuje tylko 300 kruczerów w staniach Paraná, Santa Catarina i Rio Grande do Sul, w pozostałych staniach Cr\$ 500,00. Zamówienia i pieniądze należy kierować: Revista Polonesa - Przegląd Polski: Caixa Postal, 6335 - Sao Paulo

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. - Robota gwarantowana i szybka. - CENY PRZYSTĘPNE. Rua Marechal Floriano 1773 - Fone: - 4-2635 CURITIBA - PARANA

Gasa Cruzeiro PARA DEPUTADO FEDERAL

Sielski, Sbalqueiro & Cia Rua José Bonifácio, 61 Zelastwo, naczyńia, szkło, farby, oleje, pokosty, nasiona ogrodowe, artykuły na prezenty itp. - CENY NISKIE.

Makaron z jabłkami
Ugotować 30 dkj makaronu. 1 kg jabłek obrać, pokrójąc na cienkie plasterki. Forme wysmarować masłem i wysypać tartą bułką. Układać na przemian warstwy makaronu polonego roztopionym masłem i warstwy jabłek zmieszanych z rodzynkami, posypanych cukrem. Zapiekać przez 40 minut. Wyłożyć na okrągły półmisek i posypać cukrem pudrem.

Krucze pierożki z jabłkiem
Z kruchego ciasta wycinać szklanką krążki. Czwartki jabłek otoczyć w cukrze i tartej bułce, posypać cynamonem i klasną na krążki z ciasta, brzezi ciasta zasklepić. Piec na blasze posmarowanej margaryną. Gotować pierożki posypać cukrem pudrem ze zmielonym cynamonem.

HERMES MACEDO

V I

Wobec Reformacji władze polskie zajęły odrazu stanowisko pełnej tolerancji. Od początków tego ruchu panowała w Polsce jaktyczna, choć nie potwierdzana jeszcze żadną ustawą swoboda wyznaniowa. Przez cały wiek XV i XVI, chociaż katolicy królowie polscy ostro potępiali w specjalnych rozporządzeniach "nowinki religijne", tj. nauki reformatorów, nowowiercy cieszyli się w praktyce zupełną swobodą. Wśród najpierwszych dignitarzy państwa, otaczających tron królewski spotykamy protestantów. Protestanci przewodzą na sejmach Rzeczypospolitej. Innowierstwo nie zagraża nikomu drogi do służby publicznej. Już dawniej zresztą widzimy wiele mówiący fakt, iż żona Aleksandra Jagiellończyka, królowa Helena, wyznaje grecką wiarę i posiada na zamku wileńskim swą osobną kaplicę. W czasie, gdy różni księża Europy plawią we krwi swych poddanych wierzących inaczej, niż król, gdy tam na długi utrwała się samodzierżawa i gwałcielska zasada "eius religio - eius religio", wielki twórca Unii lubelskiej, ostatni z Jagiellonów Zygmunt August wypowiada do swego narodu wiekopomne słowa: "Nie jestem królem waszych sumień". Stefan Batory oświadczył: "Mniemam, że wiary nie wolno nigdy rozszerzać przesilowaniem i krwią, ani sumień ludzkich zniewałć gwałtem". Nawet Jezuita polski, Skarga, po którym najmniej możnaby oczekiwać jakichkolwiek względów dla innowierców, ogarnięty nastrojem poussezheimy, mówi: "Zle odszczepiństwo, ale krew miła". Kanceler koronny Jan Zamojski wyrzekł typowo charakterystyczne dla ducha polskiego słowa: "Kiedyby to mogło być, abyście uszczępli papieżnikami, daliśmy za to połowę zdrowia mojego, zebym drugą połowę zając, cieszył się z tej świętej jedności. Ale jeśli kto będzie wam gwałt czynił, dam wszystko swe zdrowie przy was, a bym na tę niewolę nie patrzył".

W Europie, zalanej potokami krwi podczas wojen religijnych Polska wyglądała jak wyjątkowe, bezprzykładne zjawisko. W Polsce też, i jedynie tu, dokonano trudnego dzieła pojednania dwóch kościołów, wschodniego i rzymskiego, dzieła, które z ułomnym skutkiem tyle razy podejmowane było gdzie indziej. W następna trzydziestu lat po ostatecznym złączeniu się Polski i Litwy na sejmie lubelskim roku 1569, w epoce rozkwitu unii poli-

PATRÍCIO! CORTE AS TRÊS CÉDULAS E PASSE A TRÊS AMIGOS.

PARA DEPUTADO ESTADUAL PARA DEPUTADO ESTADUAL PARA DEPUTADO ESTADUAL PARA DEPUTADO ESTADUAL FRANCISCO DRANKA FRANCISCO DRANKA FRANCISCO DRANKA UNIAO DEMOCRATICA NACIONAL UNIAO DEMOCRATICA NACIONAL UNIAO DEMOCRATICA NACIONAL UNIAO DEMOCRATICA NACIONAL

ŻYCIE RELIGIJNE:

CZTERNASTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelia zapisana u św. Mateusza w rozdziale 6.

Onego czasu: Mówił Jezus uczniom swoim: Nikt nie może dwóm panom służyć: bo albo jednego będzie nienawidził, a drugiego będzie miłował: albo przy jednym stać będzie, a drugim wzgardzi. Nie możecie Bogu służyć i mamoniom. Dlatego wam powiadam, nie troszczcie się o dusze waszą, co będzie jedli, ani o ciało wasze, czymbyście się odziewali. Czyż dusza nie jest ważniejsza niż pokarm? i ciało niżli odzienie? Wejrzyjcie na ptaki niebieskie, iż nie sieją, ani żną, ani zbierają do ptaki niebieskie, iż nie sieją, ani żną, ani zbierają do obmyślając może przydać do wzrostu swego łokcie jeden? A o odzienie czemu się troszczycie? Przypatrzcie się lilii polnym, jak rosną: nie pracują, nie przędą. A powiadam wam, iż ani Salomon we wszystkiej chwale swojej nie był odziany jako jedna z tych. A jeśli trawę polną, która dziś jest, a jutro będzie w piec wrzucona, Bóg tak przyodziewa, jakoż daleko więcej przyodziewa was? Nie troszczcie się tedy, mówiąc: Cóż będziemy jeść, albo co będziemy pić, albo czym będziemy szukać? Bo tego wszystkiego poganie pilnie się przyodziewają? Szukajcież tedy naprzód królestwa Boga i sprawiedliwości jego, a to wszystko będzie wam przydane.

PO MĘSKU DZIAŁAŁ — (Ps. 16,14)

Mam zeszyt jeszcze z lat dziecinnych. Co za gryzmoły nie do pojęcia! Gdyby nie fakt i namacalność, że to autentyczne moje kartki, nie przyznałbym się do tych dziwactw i bohohamów. Zupełnie naturalny odruch; każda bowiem istota zrównoważona uznalaby się zelazną, gdyby się ją określiło: to dzieciak!..

Analogiczne prawa działają i w życiu religijnym, które nie jest zastojem ni martwością, a rozwojem, owocowaniem, ŻYCIEM jak sam Bóg wieczny i bez wymiaru. Jeśli w Religii nie ma progresu jest regres, czyli coś anormalnego, jak jaki filipuci karzelek.

Z tej to właśnie przyczyny wielu ludzi traci Wiare, że w wieku dojrzałym nałownie pojmują prawdy religijne, myślą o sprawach nadprzyrodzonych kategoriami dziecka, powierczonnie, prymitywnie. Czasem spoglądają, jak cudaczne są ich pojęcia religijne i z obawy o "reputację" (wcaudacze nie są ich pojęcia kulturalnie) wyrzekają się wogóle Wiary. Tymczasem nie są to cudaczne pojęcia, a jeno protest dojrzałego rozumu przeciw takiemu dziecinnemu ujmowaniu zagadnień duchownych, religijnych.

Co było dobre dla dziecka, nie wystarczy dla człowieka rozwiniętego; dziecko w swej prostej duszy, prostymi poje-

ciami wytwarza sobie obraz Boga, Wieczności, Ducha, lecz to nie zadawała istoty, co ma już swoje lata, obchodzi się bez mleka, a potrzebując solidniejszej strawy. Jeśli poganin porzucił balwochwaltwo, nie znaczy to że nie ma Boga, a porzucił nie wystarczy mu bógów z nadludzka odwaga, w Czarniecki nie dba na strąły; z nadludzka odwaga, w topór uzbójczy sam bramę wybija, pierwszy dostaje się na omdlewa. Gdy przyszedł do siebie, pyta: przy kim jest zwycięstwo? — Przy tobie, kochany wozdu! — Nieście mnie więc do kościoła, niech podziękuję Bogu za zwycięstwo.

Prawdziwy bohater istotnie postępuje po cęski, tak na polu walki jak i w sprawach Wiary. Po cęski, czyli do głębi i odwrotnie, a nie jak dzieciak czy ciura; owoenie i do kładnie, a nie powierzchownie czy dla zbycia; żywo i gorąco jak sama Dusza i Sprawa tego wymagają.

W. J. S.

JEDNO Z WAŻNYCH ZAGADNIENI SOBÓRU

Sprawa kadenciarza i daty świąt t. zw. ruchomych

Podczas jednej z sesji przygotowawczych do Soboru Kardynał Cignoni, przewodniczący Komisji Kościołom Wschodnim, przedstawił schematy omawiające władzę biskupów i nauczanie katolicyzmu, stały kalendarz, święcenie Wielkanocy.

Nowością wyróżnia się projekt dekretu o stałym kadenciarzu i o dacie święcenia Wielkanocy. Kalendarz dzisiejszy pochodzi z roku 1582 i nosi nazwę gregoriańskiego, ponieważ Grzegorz XIII kazał go zastąpić po przesiedlowaniu go przez najlepszych matematyków epoki. Do tamtego czasu był w użyciu kalendarz juliański. Nazwę ma od Juliusza Cezara, który przyjął go w roku 45 przed Chrystusem. Było w nim szereg defektów, które w kalendź gregoriański, przyjęty przez prawie wszystkie narody prawie zupełnie usunął.

Problem, który nie jest wyłącznie religijny, poruszano przy różnych okazjach. Od dłuższego czasu, poza chęcią ustąpienia niedokładności sześcioletni na dziesięć tysięcy lat, istnieje tendencja utworzenia kalendarza uniwersalnego i stałego, który by przyjął datę Wielkanocy, a w kon-

W streszczeniu...

★ Język Hebrajski językiem kultu. — Prasa Izraelska żywo komentuje zarządzenie Stolicy Apostolskiej zezwalające na odmawianie w Pałestynie hebrajskim, języku kraju, w hebrajskim, języku ziemi, śpiewy Zbawiciela świata.

★ Sekretariat Międzynarodowy Artystów Katolickich jest jedną z gałęzi Pax Romana. W tym roku kongres tego sekretariatu odbył się w Woudschoten niedaleko Zeis w Holandii od 28 lipca do 1 sierpnia. Tematem obrad była moralność zawodowa a chrześcijaństwo.

★ Począwszy od 31 maja w Lourdes odbywana jest codziennie wieczorna Msza św. w intencji Soboru Powszechnego Watykańskiego II.

★ W gronie tzw. niemiętelnych, akademikami Akademii Francuskiej, zasiadli katolicki pisarz Jean Guittou.

★ O. Augustyn Spinski, przełożony generalny zakonu Franciszkanów, wyjechał do Ameryki Południowej na wizytację klasztorów w Kolumbii, Ekwadorze i Peru.

★ Narodowa Federacja Młodzieży Katolickiej w Kolumbii ogłosiła w Leopoldii apel do wszystkich studentów wyższych uczelni, by w czasie ferii wakacyjnych poświęcili się pracy na wsi, nie wybierając drogi i mostów, remonta szkół i szpitali.

★ Znany filozof i ideolog francuski — profesor Prof. Louis Massignou — wyraził wspólnie pięćdziesiąt katolicko-muzumalnia, 63 sanktuarium "Siedmiu Świątynnych" z Elyz w Viex-Marché w Bretanii.

★ Centralna Komisja Soboru studiowała m. in. metody duszpasterskie tzw. "wedrowców", tj. emigrantów, zeglarzy, żaglowców, nomadów oraz turystów.

★ W Johannesburgu ogłoszony został kosciół dekret wany kanonizowaniem wspaniałego św. Marciniana de Porres. Jest to symbol oporu Ameryki Południowej na wizytację klasztorów w Kolumbii, Ekwadorze i Peru.

★ W dniu 12 września 1962 roku, w dniu Wielkanocy, w Wielkanocy hebrajskiej, niezależnie od tego, w jakim dniu tygodnia wypadła, Na Zachodzie zaś obchodzono się Wielkanoc w niedzielę przypadającą po drugim miesiącu wiosennego. W drugim wieku niegdyś była pogłębia i tylko powaga takich Świętych jak Polikarpa ucznia św. Jana Ewangelisty i Ireneusza, biskupa Lyoynu, narzucała częściową zgodę.

Przełicznosci zostały przełamane, przynajmniej formalnie, na Soborze Nicejskim w roku 325, na którym przemówił z wyjątkiem Kościoła Zachodniego. Punkty, odnośnie których Ojcowie Soborowi wyrazili zgodę, były następujące: Wielkanoc zawsze musi być obchodzona w niedzielę; nie może nigdy być święconą tego samego dnia co Wielkanoc hebrajska; musi zawsze wypadać w pierwszym tygodniu miesiąca Nisan. Patriarcha Aleksandrii miał każdego roku

WIEŚCI Z POLSKI:

DLACZEGO POLSKA IMPORTUJE ZBOŻE?

(FEC) - Społeczeństwo polskie w Kraju, jak i wiele osób za granicą zadaje sobie pytanie: Dlaczego rząd po poważnym wzroście produkcji rolnej w Polsce — zwłaszcza w ostatnich dwóch latach, stale importuje zboże? Lata te bowiem były szczególnie pomyślne, jeśli chodzi o zbiory 4 zboż.

Dlaczego rząd po poważnym wzroście produkcji rolnej w Polsce — zwłaszcza w ostatnich dwóch latach, stale importuje zboże? Lata te bowiem były szczególnie pomyślne, jeśli chodzi o zbiory 4 zboż.

W porównaniu więc z okresem przedwojennym zbiory 4 zboż w Polsce wzrosły o ponad 3 miliony ton. Informacja "Trybuna Ludu", które cytujemy na wstępie podają, że każdego roku rząd sprowadza z zagranicy 2 miliony ton zboża. Obecnie więc, przy zmniejszonej o przeszło 5 milionów tony ludności, w Polsce zużywa się ponad 5 milionów ton zboża więcej, niż w latach przedwojennych. Co rząd robi z milionami ton tego zboża, pozostaje jak dotąd tajemnicą. Wiadomo przecież, że przed wojną Polska była krajem dużych nadwyżek eksportowych, jeżeli chodzi o zboże.

Kto wyjeżdża z Polski za granicę?

(FEC) — Otrzymały przez nas duży odpowiadaniem warszawski "Express Wieczorny" (8-VIII-1962 r.) informuje, że najliczniejszą grupę turystów, wyjeżdżających za granicę stanowią pracownicy inżynieryjno-techniczni. Na 13 000 osób, które w pierwszym półroczu b. r. wyjechały z "Obłisem" za granicę było 3 946 pracowników inżynieryjno-technicznych. Najwięcej z nich odwiedziło Niemcy Wschodnie i Związek Sowiecki.

Drugie miejsce wśród uczestników wyjeżdżających — pisze cytowany dziennik — zajmują urzędnicy administracji (22,5%). W dalszej kolejności znajdują się lekarze — 9,1%, robotnicy — 8,2%, różni zawody — 6,4%, rzemieślnicy — 3,1%, nauczyciele — 3,0%, prawnicy — 2,4%, dziennikarze i artyści — po 1,3%. "Podobnie kształtują się dane w drugiej największej instytucji turystyki zagranicznej — PTTK" (Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze).

W KILKU ZDANIACH...

● Ponad 6 milionów uczniów w roku 1962 - 63 (FEC) — W nowym roku szkolnym — jak podaje ostatnia prasa wdszawska — rozpocznie w Polsce nauka w szkołach podległych Ministerstwu Oświaty ponad 6 131 000 młodzieży, to jest prawie o 400 000 więcej niż w roku ubiegłym.

Największy wzrost liczby uczniów (o 168 000) nastąpi w szkołach podstawowych, do których uczęszczać będzie ogółem ponad 5 100 000 dziewcząt i chłopców. Liczba uczniów w szkołach zawodowych zwiększy się o 130 000. Łącznie w szkołach zawodowych różnych typów uczyć się będzie 870 000 młodzieży. W liceach ogólnokształcących liczba uczniów zwiększy się o 30 000 i wynosić będzie 328 000.

● Literatura polska w Czechosłowacji (FEC) — Od roku 1946 do końca 1961 roku — wydano w Czechosłowacji 630 przekładów z literatury polskiej. Z polskiego na czeski przetłumaczono 424 pozycje, a na słowacki 206 utworów. Podając powyższe liczby warszawski tygodnik "Nowa Kultura" (nr. 31) informuje, że wśród nich znajduje się również kilkadziesiąt sztuk teatralnych. Dwie trzecie tłumaczeń z języka polskiego na język czeski i słowacki przypada na beletrystykę, reszta to literatura polityczna i fachowa. Niedawo "w masowym nakładzie" wydano w języku

● Ponad 41 000 turystów Białowieski (FEC) — W ostatnich latach — pisze "Warszawa" (nr. 15) — coraz poważnie zainteresowana rozwojem Parkiem w Białowieży, świadczy o tym liczba turystów, w tym 700 zagranicznych z 29 krajów, to w 1961 zanotowano ogółem 41 000 turystów, w tym 715 zagranicznych. Do końca czerwca bieżącego roku Białowieżę odwiedziło 18 249 osób z wyjazdami 2 165 turystów indywidualnie.

● Hangar - opłakany (KAI) — Warszawa — planowane polskiemu przedsiębiorstwu na Okęcie w Warszawie przybył nowy obiekt, 140-metrowy hangar - gigant, który ma służyć tylko w Polsce, ale także i w innych krajach demokracji. Nowy hangar, kosztujący 45 milionów zł, ma służyć do obsługi samolotów i samolotów. Pomieszczenie on może pomieścić 2 samoloty. W hangarze będzie tu prowadzone prace eksploatacyjne i remonty samolotów stojących linie lotniczej PLL "Lot".

● "Siąs" na ekranie (KAI) — Warszawa — Zespół Piosenki i Tańca Nowej Generacji z siedzibą w Warszawie, zaplanował w tym roku 100 występów w 100 miejscach. W tym celu wyjechał do Wrocławia, gdzie w dniach 1-10 września 1962 roku, w ramach festiwalu "Siąs" wrocławski zespół piosenki i tańca Nowej Generacji wystąpił w 100 miejscach. W tym celu wyjechał do Wrocławia, gdzie w dniach 1-10 września 1962 roku, w ramach festiwalu "Siąs" wrocławski zespół piosenki i tańca Nowej Generacji wystąpił w 100 miejscach.

Kalendarz Rolniczy

60 tysięcy ton polskich szyn dla Brazylii

Katowice — Polska wygrała przetarg na dostawę do Brazylii ponad 60 tysięcy ton szyn i akcesoriów kolejowych. Ponadto zawarto dodatkowy kontrakt przewidujący dostawę w dalszym 10 tysięcy ton szyn w zamian za rudę brzoziową dla polskiego hutnictwa. Wartość łączna dostaw wynosi 85 mln. dolarów, tj. 34 mln zł dew. Pierwsze partie szyn wysłane zostaną w IV kwartale br. Przetarg ogłoszony przez dyrekcję brazylijskiej koleji Polska wygrała wspólnie z Jugosławią, mimo bardzo silnej konkuren-

cji kilkunastu firm z różnych krajów, w tym Anglii, Belgii, Japonii, Kanady, NRF i Stanów Zjednoczonych. O wygranym przetargu zdecydowało m. in. to, że jedynie oferta polska spełniała wszystkie warunki przetargu, zarówno pod względem technicznym, jak też specyfikacji i asortymentu. Brazylija jest już tradycyjnym odbiorcą polskich szyn i akcesoriów kolejowych. W ostatnich latach zakupiła od Polski ponad 250 tys. ton szyn i akcesoriów kolejowych.

1961 roku swe produkty w następującej kolejności:
 1 — General Motors — 11 miliardów i 911 milionów dolarów;
 2 — Standard Oil — 8 miliardów i 437 milionów dolarów;
 3 — Ford — 6 miliardów i 798 milionów dolarów;
 4 — General Electric — 4 miliardy i 457 milionów dolarów;
 5 — Scopy Mobil — 3 miliardy i 321 milionów dolarów;
 6 — U. S. Steel — 3 miliardy i 302 milionów dolarów;
 7 — Texaco — 3 miliardy i 042 milionów dolarów.
 Jak widać, na pierwszym miejscu znajdują się przedsiębiorstwa samochodowe, a dopiero na drugim miejscu idzie przemysł naftowy.

● **Narodowa kompania naftowa — Petrobrás** — rozpocznie robic poszukiwania za złożami ropy naftowej na wybrzeżu stanu Alagoas, na dnie morskim. Pierwszym prób dokona Petrobrás przy pomocy specjalnego statku angielskiej firmy Keer Mc Gee, na głębokości tysiąca metrów.
 ● **Wielki impuls hodowli** była w stanie S. Paulo bieżące górną nad wielkim fazencami kawy. Istnieje jedynie jedno "ale", t. j. zmniejszenie liczby pracownikow na fazendach hodowlanych sprowadzając napływ ludności wiejskiej do miast.
 ● **Dwie wielkie elektrownie** zaprojektowane w stanie Parany, t. j. pierwsza na rzekach Capivari i Cachoeira o sile 200 tys. kilowatów, druga pod nazwą Piguera — o sile 20 tys. kilowatów, figurują dotąd na papierze, ponieważ Narodowy Bank Rozwoju nie udzielił jeszcze zapowiedzianej pomocy.

● **Pomimo kryzysu politycznego** panującego od kilku miesięcy, przemysł krajowy w Brazylii wzrósł o 9 procent w stosunku do 1960 roku. I tak przemysł przetwórczy wzrósł o 8 procent, eksploatacja kopalni — 19 procent, konstrukcja domów i różnych składow — 10 procent, energia elektryczna — 10 procent.
 ● **Miedzy rekiem 1951 a 1961 Brazylija** zakupiła z zagranicy 153 statki handlowe o łącznym tonażu 834 tys. ton, wydając na nie sumę 177 milionów dolarów. Obecny tonaż statków brazylijskich wynosi 1.530.550 ton. Wiele ze starych statków przeszło przez remont.

KRONIKA SPORTOWA

● **Liga riońska:** Fluminense — Bangú 2x1, Flamengo — Olaria 1x1, Vasco — América 2x1, Botafogo — São Cristóvão 5x2, Portuguesa — Campo Grande 1x0, Madureira — Canto do Rio 2x0.
 ● **Liga paulistańska:** Santos — São Paulo 3x3, Jabuquara — Taubaté 4x0, Corinthians — Noroeste 5x1, Portuguesa XV de Novembro 1x1, Ferroviária — Comercial 1x0, Botafogo — Palmeiras 1x0.
 ● **Liga gauzowska:** Interanacional — Guarani 1x1, Grêmio — Farruquilha 6x0, Floriano — Almirante 2x1, Cruzeiro — Juventude 2x1.
 ● **Liga katarzyńska:** Paula Ramos — Atlético 6x0, Paissandu — Barroco 2x2.
 ● **Miedzynarodowy turniej** pięcioboju wojskowego, rozegrany w Stokholmie (Szwecja) przyniósł zwycięstwo gospodarzom. Na drugim miejscu uplasowała się reprezentacja Brazylii przed Włochami, Norwegami, Francją i Belgią.
 ● **W mistrzostwach** tenisowych Stanów Zjednoczonych, rozegranych w Forest Hills, biorą udział najlepsze rakiety świata, m. in. Brazylianka — Esther Bueno.
 ● **Liga polska:** Polonia Bytom — Zagłębie 2x1, Polonia — Arkonia 6x1, Gornik — Lech 1x0, Gornik — Gwardia 7x1, Legia — Pogoń 3x1, Legia — Ruch 2x0, Odra — Lechia 0x1, Odra — Wisła 3x1, Stal — Wisła 0x2, Stal — LKS 3x0, Gwardia — Arkonia 1x1, Zagłębie — Pogoń 5x2, Lech — Lechia 3x0.
 ● **Piękny sukces** odnieśli polscy kajakarze na międzynarodowych regatach kajakowych w Essen, gdzie zdobyli 3 złote medale, 1 srebrny i 4 brązowe.
 ● **Miedzynarodowy mecz** lekko-atletyczny między Polską a Rosją Sowiecką zakończył się w pierwszym dniu sensacyjnie. Polacy prowadzili 95x71 w łącznej punktacji. Sukces meczowy w tym dniu było do przewidzenia, aczkolwiek nie w tak znaczącym stosunku 63x41, wielka niespodzianką była postawa kobiet, które uzyskały dwa punkty przewagi 32x30. Suk-

Drobne Wiadomości Gospodarcze

● **Rząd stanu Minas** stara się o zmniejszenie swej produkcji bawełny, zwiększając ją do 70 arrobów na hektarze. Dotąd zbiorzy z jednego hektara wynosiły zaledwie 40 "arrobas".
 ● **Jeden funt brazylijskiego kakao** kosztuje obecnie na rynkach zagranicznych 19 centów (dolar amerykański). Cenę tę ustanowiono na zjeździe państw produkujących kakao.
 ● **Nowy rekord** zdobyły brazylijskie fabryki samocho- dów podczas miesiąca lipca, puszczając na rynek 18.176 wozów. W połowie b.r. wyprodukowano w ogólności 104 tysięcy wehikulów zmotoryzowanych.
 ● **W Porto Alegre** odbyła się XXV Wystawa Stanowa białej rasowego oraz I Zjazd producentów wina z Ameryki Łacińskiej. Otwarcia wystawy dokonał minister Rolnictwa, Renato Costa Lima.
 ● **Produkcja mleka** w całej Brazylii wyniosła w roku 1960 51 miliardów litrów. Na pierwszym miejscu znajduje się stan Minas, który dostar-

cza blisko półtora miliona litrów mleka.
 ● **Do połowy bieżącego roku** Brazylijski Instytut Kawowy sprzedał zagranicę 11.257.584 worków, czyli o 960 tys. worków więcej aniżeli w roku ub. Najwięcej kawy wysłał się z portów: Santos, Paranaguá i Rio de Janeiro.
 ● **Zakłady metalurgiczne** Volta Redonda (blisko Rio de Janeiro) podwyższyły cenę z 17 procent na 40 procent dla swej produkcji stali i żelaza. Zachodzi pytanie, kto jest rekinem (tubarão) w tym wypadku?
 ● **Amerykański** przegląd "U. S. News and World Report" stwierdza pesymistycznie, że pomimo wkładu jednego miliarda dolarów do przeprowadzenia "Przymierza dla Postępu" w 19 krajach Ameryki Łacińskiej, sytuacja w nich jest obecnie gorsza, niż rok temu. Konkluzja prosta: poszczególne rządy nie umiały zaaplikować owej sumy.
 ● **Siedmiu najbogatszych i najwzrostających przedsiębiorstw** amerykańskich sprzedały w

1961 roku swe produkty w następującej kolejności:
 1 — General Motors — 11 miliardów i 911 milionów dolarów;
 2 — Standard Oil — 8 miliardów i 437 milionów dolarów;
 3 — Ford — 6 miliardów i 798 milionów dolarów;
 4 — General Electric — 4 miliardy i 457 milionów dolarów;
 5 — Scopy Mobil — 3 miliardy i 321 milionów dolarów;
 6 — U. S. Steel — 3 miliardy i 302 milionów dolarów;
 7 — Texaco — 3 miliardy i 042 milionów dolarów.

● **Narodowa kompania naftowa — Petrobrás** — rozpocznie robic poszukiwania za złożami ropy naftowej na wybrzeżu stanu Alagoas, na dnie morskim. Pierwszym prób dokona Petrobrás przy pomocy specjalnego statku angielskiej firmy Keer Mc Gee, na głębokości tysiąca metrów.
 ● **Wielki impuls hodowli** była w stanie S. Paulo bieżące górną nad wielkim fazencami kawy. Istnieje jedynie jedno "ale", t. j. zmniejszenie liczby pracownikow na fazendach hodowlanych sprowadzając napływ ludności wiejskiej do miast.
 ● **Dwie wielkie elektrownie** zaprojektowane w stanie Parany, t. j. pierwsza na rzekach Capivari i Cachoeira o sile 200 tys. kilowatów, druga pod nazwą Piguera — o sile 20 tys. kilowatów, figurują dotąd na papierze, ponieważ Narodowy Bank Rozwoju nie udzielił jeszcze zapowiedzianej pomocy.

● **Pomimo kryzysu politycznego** panującego od kilku miesięcy, przemysł krajowy w Brazylii wzrósł o 9 procent w stosunku do 1960 roku. I tak przemysł przetwórczy wzrósł o 8 procent, eksploatacja kopalni — 19 procent, konstrukcja domów i różnych składow — 10 procent, energia elektryczna — 10 procent.
 ● **Miedzy rekiem 1951 a 1961 Brazylija** zakupiła z zagranicy 153 statki handlowe o łącznym tonażu 834 tys. ton, wydając na nie sumę 177 milionów dolarów. Obecny tonaż statków brazylijskich wynosi 1.530.550 ton. Wiele ze starych statków przeszło przez remont.

ces Polaków miał swe źródło w podwójnych zwycięstwach, uzyskanych w biegach na 100 m, 400 m, 1.500 m i 5 km oraz w trójboju. Ze szczególnym zadowoleniem przyjęto powrót do wielkiej formy Schmidta, który uzyskał w trójboju 16.57 m. Doskonale spisali się sprinterzy przy czym Juszkowiak znalazł się na taśmie przed Polkiem. Interesująca walka rozwinęła się na dystansie 5 km. Faworytem był Zimny, w końcuce musiał jednak ustąpić pierwszeństwa młodemu Boguszewiczowi.
 Mez zakończył się nieznanym zwycięstwem Rosji w stosunku 105x102 punktów, w reprezentacji męskiej. Polki natomiast wygrały z Rosjankami w stosunku 59x58.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

WŚRÓD ZWIERZĄT

— A swoja droga, życie moje nie jest do pozazdrosczenia.
 — Dlaczego?
 — No, bo całe lato siedzę w futracz, a zimą w trykotach kąpielowych.

CIĘKAWY WIDOK

— O której godzinie, wujciu, jest przypływ morza teraz?
 — Mówiłem ci już dwa razy, że o piątej pięćdziesiąt pięć. Czemu się znowu pytasz? Masz taką słabą pamięć?

SPOŹNIONA OCENA

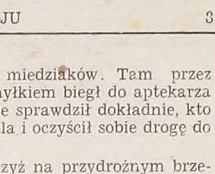
— Maż mój skarży się, że doprowadzam go do wariacji.

NEZASTĄPIONY

(Dowcip warszawski, powybrorok 1970. W Polsce wybuchła rewolucja. Jak wicher zmioł z powierzchni komunizm. Rosja, zaszcachowana przez Amerykę, nie mogła interweniować. Emigracja powróciła do ojczyzny. Szybko odbyły się demokratyczne wolne wybory w wyniku których powołano nowe władze państwowe: dr. Bielecki został prezydentem, Stanisław Mikołajczyk — marszałkiem sejmu, gen. Anders — naczelnym wodzem, a niezastąpiony Józef Cyrankiewicz — premierem.

PARA DEPUTADO FEDERAL

ZEFERINO PIANOWSKI

Cédulas: - Avenida República Argentina, 2571 - Fone: 4-4149 - CURITIBA

Jabna e Cereias
ANTI SARNIA TELL
 o último recurso

OJCZYZNĘ WOLNĄ RACZ NAM WRÓCIĆ PANIE!

Po tej prośbie każdy zostawał na swoim miejscu i odmawiał na do-datek skojarzoną w duszy modlitwę i patrzył wzrokiem żarliwym w o-brazę Matuchny Częstochowskiej, zgorzałe nie od słońca, jak kłęczący penitencji, ale zczerniałej od wybuchu prochów, kiedy bronila z Kordec-kim "grodu z jego wiernym ludem".
 Ze wspólnie modlitwy czerpał siłę, aby unicestwić pokusy, oczyszczyć duszę ze zwątpień, rostek i załamania. Wspólne modlitwy rozrywały zatory, jakie mogły powstać podczas tygodnia w myślach i uczynkach, spalały jak ogień w polu spala niepotrzebne chwasty.
 Wracali do domów pogodni, zdecydowani pracować w pocie czoła na chleb codzienny.

POLA RODZIŁY — MIASTA TRWONIŁY

Po wyrebach kwitła kukurydza, a w cieniu ich liści rosły chochoły grochów i krzaki dojrzewających ziemniaków. Fizon bielił się od mnogości strączków, bardzo dorodnych bez plam zarazy i grzybka. Rwno gości z korzeniami i zaplatano w badyle stojącej kukurydzy, zakopywano w sterty, znoszono na plecach i do stodół wożono wozami.
 Zyta i różnego rodzaju grochu było pod dostatkiem. Jeść było co, ale nie było w czym chodzić.
 Młodzież do 16 lat prawie nie znała obuwia i miejscowego języka. Jedną parą obuwia dziedziczyło rodzeństwo, nawet wtenczas kiedy już Michał Grabowski odmawiał ich poprawki.
 — Podbić, podbić i jeszcze trochę pochodził, zachęcały szewca osz-czędne matki.
 W wypadkach zaś udania się do urzędu brano często Pietrka Rudego za tłumacza.
 Na każdym odcinku wprowadzano oszczędności; idąc do kościoła, niedostępnio buty w garści, przed miasteczkiem myto nogi i tak obute pod-niosli i starzy wchodzili uroczysie na plac do miasta. W drodze powrot-łoki i starzy wchodzili uroczysie na plac do miasta. W drodze powrot-łoki i starzy wchodzili uroczysie na plac do miasta. W drodze powrot-łoki i starzy wchodzili uroczysie na plac do miasta.
 W domu chowano obuwie pod schody na cały tydzień.
 Niemalym kłopotem gospodarzy było zaopatrywanie rodziny w parciaki, narzędzia do pracy oraz posyłanie dzieci do szkoły — wielkie odległości utrudniały chodzenie do szkoły, a małe osady nie mogły utrzy-mać nauczyciela.
 Zboże sprzedawano za bezen. Po zbiorach, bywało, nawet za darmo nie chca, ani na Ingwasie, ani w Kurtybie. Przychówek krów, świń i drobiu stanowiło poważną podporę rodziny. Dzieci chodziły naje-dzone, a zbędne mleko rozlewano psom, i wierzchno-paśnikom.
 Plac przed kaplicą stanowiął w niedziele i święta węzeł komunika-cyjny.
 Chiopi po przywitaniu się: — Co słychać? — Stare dzieje. — Nic ciekawego. — pierwsza ich-troską było pytać się po czemu jest zboże, i gdzie kupują. Informowano się wzajemnie, rozważano, czy sa szanse polepszenia się cen, kalkuluj-c je do urzędów jakie w tym roku wypady. Gorzej bywało wtenczas, gdy jeden i drugi zwierzał się, że żyje przy-wiózł z powrotem, a worek fizonu wymienił za półsetek płótna.

Tutaj, brat zarabął brata przy doziale miedziaków. Tam przez pomyłkę zamordował Klementyna, który chykiem biegł do aptekarza po leki dla swojej chorej żony. Turtuliano nie sprawdził dokładnie, kto biegnie, strzelił w mniemaniu, że usunął rywala i oczyścił sobie drogę do nadobnej Chiquini.

Na Wielkanocne Święta przybył nowy krzyż na przyrodzonym brze-gu, bo we Wielki Piątek, Matias i Arlindo, cały dzień posłali serdecznie w knajpie, tak po "kuściczku", po kropelce, tak dla zdrowia — z jedne-go kosztowali kielszka. Idąc z powrotem, postanowili wypróbować swoje siły. Zaczęli baraszkować. Zwałili się do rowu. Matias poszedł na spód.
 — Ty, Arlindo, puść — kuldico jeden! ...
 Arlindo nie puszczał; przeciwnie, — oburącz poczęł szukać gardła przeciwnika.
 Matias wyciągnął nóż i przebił brzuch i serce Arlindowi.

ŚWIETLICA POD GOŁYM NIEBEM

Gromada emigrancka i jej pokolenie, zbierała się każdej niedzieli przy kaplicy na Ingwasie, przekazywała sobie z ust do ust te i inne wieści, które szły z osiedla do osiedla.
 Przerzeczano się wzajemnie. Emigranci szli z książkami na mo-dlitwy i paclerze, tubylecy z pistoletami na gry w miedziaki i na wódkę do karczmy.
 Z tych powodów, głębokie zacofanie kabokłów spotykane na każdym kroku, żłobilo przepaść między emigrantami, i tubylcami.
 Przybysze za żadną cenę nie naglęli się do trwonienia czasu i życia, tubylecy znowu nie zdołali podnieść się do wyższego poziomu człowie-czeństwa.
 Wprowadzono w życie przysłowie: Niech każdy chodzi swoimi dro-gami i robi to, na co go stać! ...
 Jak zwykle w splotach życia ludzkiego niewinni płacą za winnych. Bandyty i rzeźmieszkli byli jakby okularami, przez które emigranci patrzyli na resztę mieszkańców tej ziemi.

POGARDZONE BRYLANTY

Aby się dostać do środka osady na Rio Baixo, należało odsunąć trzy drogowe bramy. Mniej więcej po środku tej przestrzni, między drugą a trzecią bramą, mieszkał rozpadający się obszar ziemski, fazendeiro Felinto, który ćwiartkował swój obszar i sprzedawał.
 — Niech sadij kto może — powiadał — mnie tyle ziemi nie po-trzeba.
 Był to człowiek chudy, o złotych zapadłych policzkach, małomów-ny. Ciągle jeździł na koniu również chudym z zapadłymi bokami i spuszczoneym łbem.
 Zapytany, skąd jedzie, dokąd jedzie? — odpowiadał: — interes... Miał on jednak nie małe poważanie. Nieraz gdy gromada kabokłów rozgrywała na drodze resztę miedziaków w "kaszolę" i przy rozrachun-

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Narody wnoszą pomniki czcąc pamięć dzielnych żołnierzy i wielkich wodzów, wybitnych naukowców, artystów i ludzi twórczej pracy. Są jednak i inne pomniki wystawione fikcyjnym postaciom, które ożyły i żyją przez autorów książek osiągających milionowe nakłady.

Niezwykłe pomniki

DON KICHOT — W jednej ze średnie-wiekowych dzielnic Meksyku jest mały placik otoczony kamiennymi ławkami. Piękny wodotrysk rzeźbił suche, przegrzane upałem powietrze. Ławki i niski mur wyłożone są płytkami, na których wskrzyszono przygodny Don Kichota. Postacie Don Kiszota i Sancho Pansy stoją po obu stronach placu. W Hiszpanii pomnik Biednego Rycerza i jego Giermika ozdabia jeden z placów Mardrytu. U stop wieżki marmurowej kolumny siedzi, w otoczeniu czytelników, Cervantes. Przed nim — na kamiennym cokole zastąpił w posągach, Don Kichot na Keszynanie i Sancho na osie.

INOCENCIO — W miasteczku Colloidi — w parku nad niewielkim potokiem — umieszczono posąg bohaterów wojny (właściwie nazwisko Lorenzini) Pincocchia i Biekitnej Wróżki. U dołu napis "Niesmiertelnemu Pincocchio wdzięcznym czytelnikom w wieku od czterech do siedemdziesięciu lat". Mały placik otacza mur, na nim wieżka przedstawiająca sceny z bajki. Pomnik zbudowano w 1956 roku. Składki na wystawienie pomnika piły się z całego świata. Oczywiście, na liście ofiarodawców zdecydowanie przyczołwił Włosi, ale wielu ludzi z innych krajów, starszych i młodszych, biedniejszych i bogatszych, pragnęło przyczynić się do budowy pomnika. Wystawienie pomnika książkowemu postaciom wyraża wdzięczność ich autorów, którzy swą sztuką dostarczyli czytelnikowi ryczącym wizerunek.

WILHELM TELL — W Altdorfie, stolicy Kantonu Uri, wzniesiono pomnik Tellowi.

Uzbrojony w łuk, Tell prowadził za rękę syna. Ich postacie cechuje siła i spokój. Pomnik stanął w 1835 roku. Drugi pomnik Tella znajduje się w Lozannie, nad Jeziorem Genewskim.

TOMEK SAWYER — Niedaleko miasta Hannibal, na wzgórzu Cardiff, Tomek Sawyer i Huck Finn idą w sobie tylko znanym kierunku. Baci, w podartych spodniach z ogromnymi kijami podążają brzegiem Missisipi. Na kiju Hucka wiszą przywiązane za ogon dżdżycy kot. Wdłoczone chłopcy szukają jakąś psotę. Pomnik (odlany w mosiądzu) wzniesiono w roku 1876.

WEJNEMEJNEN — W parku w pobliżu Wyborku stoi posąg Wejnemejnen, bohatera

"Kolejki". Wejnemejnen, ten karelo-fiński eposu śpiewak-uzarodzień, przyjaciel opiekun swego narodu gotyka lekko strun kantele. Pomnik dłuta Johanaesa Takanena zdobi park od roku 1916.

SYRENKA — Andersena. Przed wejściem do kopenhaskiego parku posąg małej Syrenki. Wydaje się, że przed chwilą wypłynęła z głębin morskich i odpoczywając na ogromnych kamieniach tęsknie spogląda w dal. Posąg z brązu wykonał Edward Erikson w 1913 roku. W ten sposób mieszkańcy Kopenhagi uczcili pamięć autora słynnych bajek Andersena. ("Juność").

"Magazyn Polski" zna jeszcze inne pomniki tego rodzaju.

W Londynie, w parku Kensington znajduje się pomnik Piotrusia Pana, bohatera zwanej książki dla dzieci.

W Warszawie znajduje się (wprawdzie nie pomnik) tablica upamiętniająca walkę pana Zagłoby z ma'pami pod pałacem Kazanowskiim w Krakowskim Przedmieściu. Tablica ta jest umieszczona od strony Mariensztatu.

"Magazyn".

Bezpieczeństwo w powietrzu

Rozpowszechniony dotąd pogląd, że wysokość lotu ptaków nie przekracza 500 metrów, został ostatnio całkowicie obalony. Nastąpiło to wskutek analizy wypadków lotniczych. Okazało się bowiem, że pewien ich odsetek, wykazujący od kilku lat tendencję zwykłą, został tendencyjnie podwyższony przez Holandijczyków. W Holandii liczba takich wypadków wzrosła z 13 w 1956 roku do 70 w roku 1960.

Analizując wysokości, na których nastąpiły zderzenia z ptactwem, stwierdzono w Holandii wypadek zderzenia się

samolotu z dziką kaczką na wysokości 2.000 metrów. Dalsze badania, prowadzone przy pomocy radaru, dały jeszcze bardziej rewelacyjne wyniki. Stwierdzono, obecnie większych ptaków na wysokości 4.000 metrów.

W związku z tym w Holandii powołano do współpracy z lotnictwem komunikacyjnym ekspertów ornitologów i wysunęto projekt zorganizowania podobnej akcji w skali międzynarodowej, w celu zwiększenia bezpieczeństwa podróży powietrznych.

Okruchy...

● Słynne więzienie amerykańskie Sing-Sing wprowadziło ordery dla więźniów. Otrzymują je ci, którzy się dobrze zachowują. Dyrekcja

wiezienia zapewnia, że po wyjściu na wolność posiadanie takich orderów ułatwia byłym więźniom otrzymanie pracy.

DZIAŁ POETYCKI

CO MI TAM TROSKI

Byłoby w garści karabin, taki co w boju nie chybii,
co mi tam śniegi Syberii, co mi tam piaski Libii,

co mi tam tury i lagry, głód, poniewierka, szkorbat, —
radość żołnierską ładuje, jak chleb i naboje, do torby!

Na nic mi wszelkie nagrody, na nic mi wieniec sławy,
potrzebne mi mocne buty, żeby w nich dojść do Warszawy,

Chcę, żeby głosił duński po świętym warszawskim bruku
obcas łaniący na Narwiku, gwoździł wyszczerbiony w Tobraku.

Wiele się łądów zdeptało, wiele się krajów oberżo,
a ziemia wciąż była polska pod każdą żołnierską podszewką!

Co mi tam bogactw szukać, — ja nie mam nim oprócz pięści,
siedem niemieckich granatów mój dom rozwalilo we wrześniu.

Był kolo domu ogrodek, w nim trochę warzyw i kwiatów...
Ja chcę wygrzebać z tej ziemi siedem niemieckich granatów!

Chcę ucałować tę ziemię, którą ukochałem dzieckiem,
a jeśli paść, to gdzieś w kraju, na piachu, na mazowieckim.

Co mi tam troski, kolego! Idziemy przez kontynenty,
łocą nasze eskadry, płyną nasze okręty.

My pokażemy światu, że Polski jesteśmy warci,
byłoby tu był mocny, byle karabin był w garści.

Władysław Broniewski

Objaśnienia

Władysław Broniewski (1898 - 1961), żołnierz Legionów, czuły na krzywdy społeczne, jako poeta stał się pierwowzorem krzywdzonych. Nie przeszkodziło to mu pozostać dobrym Polakiem i protestować przeciw zaborowi przez Rosję państwa Rzeczypospolitej w pięknych wierszach, przyczołgniętych do pióra przez P. Hrynca. Uwieszony w 1939 roku przez Rosjan, "nieznany" w 1941, z armią gen. Andersa wyszedł z Rosji. Po wojnie wrócił do Polski, gdzie honorowano go, jako "ludowego".

Utwory: "Dymy nad miastem", "Troška i pieśń", "Krytyka ostateczna".

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - PONCZOCHY - RZECZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście!

Przed zakupem prosimy zbadać ceny w

Casa Hoffmann

Skład i Fabryka: R. Olszowski, no dos Santos, 52 (Dawny Praca da Ordem). — Poczta 4-1698 — CURITIBA

SZERSZENIE W RAJU

ROMAN WACHOWICZ

ku sięgają po noże, wystarczyła jego łosępną postać, aby zaniechano bójek.

- Grałeś? — pytał Felinto Maneka.
- Grałem.
- Przegrałeś?
- Tak.
- To plać! — i na odjeździe dodawał — zaniechajcie gier, bo one przynoszą nam wstyd i pomnażają krzyże przy drodze. Niedługo, a już nie będzie można w kapeluszu chodzić, tyłk w ręce nosić.

Mir, u nawpót dzikiej młodzieży, wychowanej w popiele, karczmie, grach "chapa - cruz" wywodziły się w dużej mierze stąd, że fazender miał urodziwą żonę, a za nią pociągnęło cztery nadobne córki.

Każdy odbarty Maneco marzył o lakierowanych bucikach sprawionych przez fazendera i pisał nadzieję podbicia serca jednej z nich i przeto byli mu postuszni, aby nie wpaść w niełaszkę obszarnika.

Felinto w cichości swego serca pragnął, aby córki wychodziły za mąż, za ludzi pracujących, a nie zbiorów, wałesających się po drogach przez cztery dni w tygodniu. I matka i ojciec pilnowali ich jak oka w głowie. Córki nie słyły do ciężkich robót w pole, aby były gładkie i łatwiej rywalizowały z innymi, Emigranci zaś, nie wiedząc prawdy uważali ich za leniuzki popiołowe, ładne ale puste, bez inicjatywy do domowych zabiegów.

Czekały i przeczekały, czas przycimiewał ich urodę i "wiedły".

* * *

Szybko powstawały nowe osiedla, a ludzie parli w las jakby na wyścig; ciagnęli starzy i młodzi z zapalem i entuzjazmem na podbój sertonu.

Spadali rojami w kolonie Guajuwiry, Campo Redondo, Kampine i Kosteire. Rozsypywali się po lasach, każdy na swoją wykupioną działkę, to większa, — to mniejsza, a zawsze mierzona tylko na oko, na chybił trafił, tak na mniej więcej co do jej powierzchni.

W rozległych lasach coraz gęściej huczały topory, tykały wozy, ujadają psy i piąły koguty. Z górkę Ingwasu, widać było jak okiem sięgnąć, wyróżnione polany w zielonym kobiercu lasu. Polany te żółtki i brązowiałe, galezie schły. Bywało, że podcięto naraz kilkadziesiąt drzew, aby później najpotężniejsze ścigać i zgarnąć nimi wszystkie inne. Na dusiciela — pogromcę wybierano piniora, albo potężną cedrę. Lecący las trzeszczał, kłak, kwilił, huczał.

Ledwo umilkło echo jęków drzew - skazańców, leciało za nim zwycięskie — wiało!...

Takie wiaty pobudzały sasiadów do zwawej roboty.

Potem bór zamilkł na chwilę, to znów przetrwała ciszę zlamana gąłazą to strzelba stuknęła, a samotny cieśla grzmiał całą pierśią krakowiaka, słał go ponad lasy jak orla i o tym powiadał, że tutaj jest i niech sąsiedzi wiedzą, że posiada duszę ognistą, choć żyjąc w ogromie wilgotnego lasu i znana

Nuta w boru dzwoniła:
Krakowiaczek ci ja
W Krakowie się rodził
Szczęść latak mi było
Do szkółym se chodził.

Przeważnie w zimowej porze roku, przy nucie krakowiaka, las miał chorały śmierci; trzeszczał, jęczał, skrzyptał i leciał na ziemię. Chłopy ciągle ostrzyli narzędzia: piły i topory. Kowale: Wojnarowicz, Major, Druszczyk i Kmieć osiedli wzdłuż tego gościńca... dym...

Sławny rymarz Antoni Wykrota, dzień i noc szył nowe chomaty naprawiał stare i okuwał siodła w srebrne blachy.

Zrezygn szewc Michał Grabowski, wytrwale ślecał nad kopytami od rana do zmroku, wyrabiał nowe obuwie i zelował zarte.

W letniej porze roku, poza różnokolorowym kwieciami w jakichś tąd zwykły się przystając bór o tej polaci ziemi, w upalnych godzinach dnia, bór ten zakwitał na całej przestrzeni olbrzymi językami ognia.

Nowi najeźdźcy lasów, zdobywcy upragnionych pól pszenicy usuwali ogniem warstwy suchych gałęzi. Ogień z trzaskiem słęcał rozgrzane w słońcu chojary i czerwonymi językami wypluwał dym.

Daleko w noc biły lunoj do pożogi.

Co dnia wyrastały i co dnia gasły setki takich wyziewów pusty, niebotycznych "grzybów".

Niebo pokrywało się żółtą pyłką i słońce przy zachodach spękało dalo przez krwawe lzy i ronilo je nad zniszczonym sertonem, błękitne przez wieki wychowywało swoim ciepłem.

Ale słońce dobre, postuszne i niezawodne, nazajutrz wstawalo przespane, srebrne i ciepłe, zamiat lasów, ogrzewalo zgłiszczą i popioły, w popiołach zaczęła kiełkować pszenica i żyto, roślina, której zabrakło dane było po roku życia i przez ten krótki czas zdążyła zgromadzić maki, aby wywić "kiełkującą" naród, który w każdym dniu przetrwania, wstawał w tą głebę, szukał żywotnych źródeł, ukrytych w pni i korzeni, bo tam trzeba było sięgać po razowiec, przy pomocy...

GORLIWOŚĆ RELIGIJNA

Przed kaplicą w Ingwasie, każdej niedzieli zbierały się kłoboczeki, wycieczki, chłopi z upiętymi kamizelkami, w cholewach. Podłotki dziewczęta i chłopcy towarzyszyły rodzicom bardzo często. Szukuciki zadawali sobie czerwone "krakowiaki" — Poczta czynny wplatały w warokce wstążki przetykane kwiatuskami. Dzieci częta towarzyszyły matkom, chłopcy zaś ojcom.

Jeżeli ksiądz przybył, to słuchano nabożeństwa, a jeżeli nie, to wyspiewywali godzinki, litanie i żarliwie odmawiali pacierz. Zaczęły i prowadziły śpłynę już na całą parafie — Jedrek. Jakkolwiek nie miał głos, ale melodie podawał trafnie. Natomiast byłoby, gdyby Mumur wydarł się pierwszy fałszywym tonem, wtedy ani Jęzga nie mógł sobie dać rady, czekał, chrząkał, próbował swój głos po chwili ale z chwilą kiedy rozbieżny chór Tomka odetchnął, Knykuk wyjął ze swoją melodią i wtedy cały kościół grzmiał zgodnie jedną nutą i zawsze godzinne modły kończył błagalnym chorałem.

Para Deputado Estadual

THADEO SOBOCINSKI

N.º 757

VIDA E TRABALHO

TRABALHO: no meio colonial, operário e comercial.
CURSOS: Pela Universidade do Paraná - ODONTOLOGIA e DIREITO - TECNICO EM DIREITO SOCIAL - CURSO do COLEGIO NICOLAU KOPERNICO em Malet.

VIDA MILITAR: Soldado - Cabo - Oficial da Força Expedicionária Brasileira (duas vezes condecorado).

ESPORTE: Amador - Tri-campeão brasileiro de tiro ao alvo no Exército.

RELIGIAO: Católica - Construtor da Gruta Nossa Senhora de Lourdes na Itália (F.E.B.) - Recebeu bênção especial de S.S. Pio XII em Roma - Representou oficialmente a Assembleia do Estado no Congresso Eucarístico Internacional no Rio de Janeiro.

LÍNGUAS QUE FALA: Portuguesa, polonesa, ucraniana e italiana.

VIDA SOCIAL: Fundador da Casa do Expedicionário - Condecorado pelo Governo do Estado no ano do centenário por relevantes serviços prestados.

FUNÇÃO PÚBLICA: Sub-Procurador Fiscal do Tribunal de Contas do Estado.

CONHECEDOR PROFUNDO DOS PROBLEMAS DO NOSSO ESTADO TUDO — FRUTO DO SEU PRÓPRIO ESPERÇO.

QUANDO DEPUTADO:

NA LAVOURA: Atendeu assuntos ligados à classe agrícola - Conseguiu verbas para Associações Rurais e Sociedades Agrícolas (pagas) - Organizou e reorganizou sociedades que congregam lavradores. - Foi seu o projeto de isenção do imposto territorial até 50 hectares (20 alqueires). Normalização da isenção do imposto estadual das carrocinhas. Lutou pela renovação de sementeiras em geral e pela mecanização da lavoura. - Visitou constantemente núcleos coloniais, dando orientação jurídica aos lavradores. - Lutou pela normalização da Fundação de Assistência ao Trabalhador Rural, que até hoje nada fez pelo lavrador.

PELO ENSINO: Conseguiu com o Govê no passado a construção de sessenta casas escolares no meio rural. - Conseguiu a reabertura de diversas casas escolares. - Fundou quatro escolas normais regionais no interior e uma secundária, para dar oportunidade aos mais pobres, também, de se formarem nas zonas rurais. - Protegeu o professorado do interior e renovou o material escolar.

PELA SAÚDE PÚBLICA: Fundou, estando na sua fase final de construção, o Hospital Santa Terezinha em Cruz Machado. - Conseguiu verbas para muitos hospitais no interior do Estado (pagas). - Promoveu em cinco municípios o combate oficial e gratuito à verminose. - Promoveu e protegeu a vacinação das crianças do interior do Estado.

ESTRADAS DE RODAGEM: - Contribuiu com seu trabalho para que o Governo do Estado melhorasse a pavimentação das estradas de rodagem em geral.

ASSISTENCIA SOCIAL: Conseguiu e fez pagar verbas orçamentárias para hospitais, orfanatos, maternidades, asilos de velhos e de crianças desamparadas em diversos municípios do interior.

ENERGIA ELÉTRICA: Conseguiu a construção de três pequenas usinas elétricas e prestígiu o aumento do potencial elétrico do Estado.

PROBLEMAS DIVERSOS: Na Assembleia Legislativa, nas comissões e junto aos poderes públicos dedicou o seu atento trabalho à solução dos mais variados problemas do Estado.

SEU LEMA

Continuar trabalhando com a sua capacidade de trabalho comprovada na solução dos problemas do Povo.

Prestigiar a classe rural - a pequena indústria - o pequeno comércio e a classe operária.
Manter escritório permanente para atender o seu eleitorado: Rua Voluntários da Pátria, 475 - 12.º andar, Conj. 1.202.

Edifício ASA

CURITIBA — PARANA

Codziennie

TYSIĄCE POLAKÓW WYSYŁA
ZLECENIA DO POLSKI

PREZ

PEKAO

Szybko Tanio
wygodnie

Zamówienia przyjmują miejscowi
przedstawiciele lub

PEKAO Trading Corporation

25 BROAD STREET

NEW YORK 4, N. Y.

RODACY!

W naszej parafii polskiej w São Paulo obędzie się niezwykła uroczystość, jaka rzadko się zdarza i jaka obchodzą będziemy w niedzielę, 23 września o godzinie 16-tej w Auxiliadorze (Bom Retiro) z okazji

50-lecia zycia zakonnego,
40-lecia święcen i pracy kapłanijskiej
Prze. ks. Kapelana, dyr. JANA KASPRZYK
40 - lat pracy w Winiticy Pańskiej
40 lat pracy dla polskiej młodzieży w Kraju i poza Krajem.
40 - lat pracy najbardziej bezinteresownej Kapłana społecznika i działalności na polu muzyki kościelnej i świeckiej.
40 - lat zlotoustego głoszenia Słowa Bożego.

Ma swoją potężną wymowę. Wdzięczni parafianie urządzają w dniu jubileuszowym, 23 września wielkie uroczystości kościelne i pozakościelne dla zamianistowania swego pełnego uznania i zrozumienia, swej solidarności i poparcia, swej wdzięczności i współpracy.

BRACIA RODACY!

W niedzielę 23 września, po południu o godzinie 16-tej gromadzimy się wszyscy w Auxiliadorze na nabożeństwo zrodzinyne które odprawi czcigodny ks. Solenizant.

W czasie mszy św. Komunia św. generalna w intencji ks. Solenizanta. Przed mszą św. okazją do spowiedzi. Obecność spowiedników obcych zapewniona.

Niech nasza Świętynia zatrzęsie się w posadach od radosnych brzmień wdzięcznego TE DEUM ...

Po nabożeństwie wielka Akademia ku czci Solenizanta na sali zakładowej "Dom Bosco", zyczenia i złożenie upominków ... Przemówienia, deklamacje i utwory muzyczne ...

RODACY! W niedzielę 23 września po południu o godzinie 4 spotkamy się wszyscy w Auxiliadorze.

Komitet.

KUPUJE SIĘ

Rozmaite zwierzęta, należące do fauny brazylijskiej, a nadające się do wysłania do Polski do Ogrodu Zoologicznego w Plocku, o co proszą tamtejsza Dyrekcja — zakupie natychmiast. Ktoby kolwiek z Rodaków posiadał takowe okazy, wiedział o nich, lub zechciał sprzedać, proszony jest o skomunikowanie się listownie lub osobiście pod następującym adresem: João Piltz — Caixa Postal, 23 — CHAPECÓ — Santa Catarina.

Pelo triunfo da AGRICULTURA

FRANCISCO DRANKA

Para Deputado Estadual

PACZKI PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najlepiej, najszybciej, najdogodniej,
z dostawą do domu,

WSZYSTKIE PACZKI BEZ CŁA.

Paczki żywnościowe wg. katalogu PEKAO. Materiały eksportowe 100% wolny. Paczki prezentowe dla Pań, Panów i Dzieci. Paczki upominkowe, ślubne i do Komunii świętej. PACZKI na Święta Bożego Narodzenia i Wielkanoc.

Świeże owoce do Polski przez PEKAO

Paczki zawierające pomarańcze i cytryny w cenie od \$ 5.00 — do \$ 10.50

Paczki "DO WYBORU - SKUP", za które Odbiorca otrzymuje gotówkę do domu, albo wybiera najkorzystniejszą z nich towary.

PEKAO posiada we wszystkich Oddziałach w Kraju bogato zaopatrzone składy w najnowocześniejsze LEKARSTWA AMERYKAŃSKIE
CENTRALA PEKAO w WARSZAWIE i 11 Oddziałów szybko wykonują Wasze zlecenia.

Po informację i katalogi zwracacie się do:

PRZEDSTAWICIELKI PEKAO w New York, Pani HALINY BERGMAN, S. Paulo, Cx. p. 5127. Tel.: 52-87-29.

Lekarze:

DR. EDWIN TEMPSKI

Praktykował w szpitalach 9 - 13 - w Polsce
Przyjmuje od godz. 8-jej do 12-jej.
Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 323 - Fone: 4-5921
CURITIBA — PARANA

DR. GABRIEL NÓWICKI

Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Univ. Paraskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmácia Steinfeld, Pr. Tiradentes 530, od godz.: 9 - 13 - Rez.: Carlos de Carvalho 369, od godz. 15 - 17.
Choroby ogólne. — Specjalność: schorzenia nerek i dróg moczowych.

Dr. LUDWIK RYDYGIER

Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York. P.M.S.H. Choroby książki odchodowej, Hemoroidy, Fistuly i. t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-jej do 11,30 i od 15 - 18. - Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marchandes, 954, Baacheri, — Telefon: 4-3473.

VARIZES - MICROVARIZES

Pernas inchadas - Ulceradas - Pesadas - Doloridas - Com eszemas de causa varicosa e Hemorroidas, tratamento rápido sem operação.

DR. MENDES ARAUJO

Especialista nas doenças do reto e aparelho digestivo gastrite - Ulcera do estômago duoden - Prisão de ventre colites - Tratamento direto do intestino na disenteria amebiana - Rua D. Murici, 439, 5.º andar. - Fone: 4-0268 — das 9 às 12 e das 15 às 17 horas.

DR. ST. BEMBEN

Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnątrzne.

Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 306. Przyjmuje w II, III i IV od 9 - 12 i od 15,30 - 18,30; w IV i V od 16 - 19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA — Telefon: 4-2644

Dr. J. A. DOBROWOLSKI

Lekarz chirurg — Choroby kobiece — Klinika ogólna. Kons.: Praça Tiradentes, 332. Rez.: Rua Treze de Maio, 879. Telefon: — 4-6380. Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

DR. KOSSOBUDZKI

KLINIKA LEKARSKA — CHIRURG

Przyjmuje od 9-jej do 11-jej i od 14-jej do 17-jej
w CASA DE SAUDE SÃO FRANCISCO
ul. São Francisco Nr. 147 — Telefon: 45440
Rez.: Visc. do Rio Branco 1189 - Tel.: 4-3776 - Kurytyba

Adwokaci:

DR. LUCJAN KASPRZAK

Praca Osório, 45, 1.º and. 105. Zalatwia wszelkie sprawy adwokackie. — Przeprowadza naturalizację.

MÓWI SIĘ PO POLSKU

DR. EDWARD ŻELAK

Zalatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. Przeprowadza inwentarzę.
Rua Emiliano Pereta n.º 10 4 piętro - Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. — Telefon 4-9278
CURITIBA

DR. PAWEŁ FILIPAK — FELIKS GOLAS

Rua Cândido Lopes, 205, 2.º andar - CURITIBA - PARANA
Przeprowadza się sprawy adwokackie oraz prowadzi się Rachunkowość (Guarda-Livros). Przyjmuje się od godz. 9 do 12 i od 14 do 18,30. W sobotę od 9 do 12. Władają językiem polskim.

Dentyści:

DR. B. SIELSKI

Konsultorium: Rua Marechal Floriano 96, esquina da Rua 15 de Novembro, 8.º andar, sala 81, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, i od 2 - 7, a przy Rua Paulo Grassor 900, w środy i w piątki od 2-jej do 9-jej.

DR. WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8 - 11 do 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba.

Dr. Hieronim Lubaszewski

CHIRURG - DENTYSTA
ROZMAWIA PO POLSKU
Przyjmuje codziennie od godz. 8-jej do 12-jej i od 13-jej do 18-jej
Konsultorium i rezydencja: Rua Anita Garibaldi, 1218 — Aú de Baixo — CURITIBA.

ZEGARKI
OKULARY
BIZUTERIA

CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

Casa 3 "B" Casa Pavão
RUA RIACHUELO, 308 RUA MAL FLORIANO, 511
HIPOLITA DOPIERSKIEGO
Ma na składzie tak w jednym domu jak i drugim wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.
PO CENACH FABRYCZNYCH — ATACADO E VAREJO.

CASA SAITO LIMITADA
NAWOZY — MASZYNY — MOTORY
POMPY — TRAKTORY
NASIONA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 — C. P. 980
Skład filialny - Ulica 7 de Setembro, 1.910.
KURYTYBA — PARANA
PROSIE O KATALOGI I INFORMACJE
Firma chce zadowolić swoich klientów pod każdym względem

A MODESTA JANA GŁODZINSKIEGO
Rua José Bonifácio, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH.

